

Małgorzata Dziembala

Uniwersytet Ekonomiczny w Katowicach
Wydział Ekonomii
Katedra Międzynarodowych Stosunków Ekonomicznych
malgorzata.dziembala@ue.katowice.pl

EUROPEJSKA POLITYKA INNOWACJI W PERSPEKTYWIE 2020

Streszczenie: W artykule, na podstawie wybranych wskaźników, przedstawiono innowacyjność gospodarki UE. Wskazano na instytucje wspierające tę politykę. Omówiono także wybrane instrumenty wspomagające badania, rozwój technologiczny i innowacje w perspektywie 2014-2020.

Słowa kluczowe: europejska polityka innowacji, system innowacji, Europa 2020.

Wprowadzenie

Podnoszenie innowacyjności gospodarki UE jest obecnie ważnym celem do osiągnięcia, co podkreśla się w przyjmowanych, długofalowych strategiach gospodarczych tego ugrupowania. W strategii Europa 2020 sformułowano priorytety, których realizacja powinna umożliwić UE wyjście z kryzysu gospodarczego, wzmocnić jej potencjał gospodarczy i podnieść konkurencyjność oraz sprostać pojawiającym się współczesnym wyzwaniom. Jednym z priorytetów jest rozwój inteligentny osiągany poprzez wspieranie gospodarki opartej na wiedzy i innowacji. Działania, które będą realizowane w ramach tego priorytetu na poziomie regionalnym, krajowym i UE, muszą być ukierunkowane na wspieranie innowacji i kreowanie potencjału innowacyjnego UE, na kształcenie, szkolenia i promowanie uczenia się przez całe życie oraz na dalszy rozwój społeczeństwa cyfrowego [*Europa 2020...*, s. 5, 11-14].

Dokonywane są zmiany w kierunkach realizowanej polityki na rzecz innowacji w UE i stosowanym instrumentarium. Ich wdrażanie ma wzmocnić innowacyjność gospodarki UE i zmniejszyć istniejący dystans pomiędzy UE a wio-

dącymi gospodarkami światowymi. W latach 2014-2020 rozwój inteligentny wspierany będzie poprzez następujące projekty przewodnie: Unię Innowacji, Młodzież w drodze i Europejską agendę cyfrową [Europa 2020..., s. 14-16]. Podkreśla się, iż „[...] celem Unii jest wzmocnienie bazy naukowej i technologicznej poprzez utworzenie europejskiej przestrzeni badawczej (EPB) umożliwiającej swobodny przepływ naukowców, wiedzy naukowej i technologii, a także poprzez zachęcanie Unii do czynienia postępów na drodze do społeczeństwa wiedzy i stawania się bardziej konkurencyjną i zrównoważoną gospodarką, w dziedzinie przemysłowej” [Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) Nr 129/2013, pkt 1]. W UE wykształcił się system instytucjonalnego wsparcia innowacyjności, a polityka na rzecz innowacji jest realizowana poprzez zróżnicowane programy i instrumenty finansowe.

Celem artykułu jest ocena intensywności nakładów ponoszonych na działalność B+R w krajach członkowskich UE i w ich regionach oraz przedstawienie wyników działalności innowacyjnej UE-28 na podstawie europejskiej tablicy wyników innowacyjności 2014. W artykule zostanie przedstawiony system badań i innowacji funkcjonujący w UE, w szczególności wybrane instrumenty finansowe UE wspierające europejską politykę na rzecz innowacji w perspektywie 2014-2020.

1. Innowacyjność gospodarki UE w świetle wybranych miar

W strategii Europa 2020 sformułowano wymierne cele, których osiągnięcie przyczyni się do realizacji jej priorytetów. Jednym z nich jest przeznaczenie na badania i rozwój środków finansowych w wysokości 3% unijnego PKB do 2020 r. [Europa 2020..., s. 5, 12]. Wielkość ponoszonych nakładów w UE na działalność B+R w relacji do PKB na ogół wzrastała w latach 2007-2012. W 2009 r. stanowiły one 2,01%, a w 2012 r. 2,07% unijnego PKB. W 2012 r. intensywność nakładów na działalność B+R w poszczególnych krajach UE była zróżnicowana. Najniższa intensywność prac badawczych i rozwojowych była na Cyprze (0,46%), w Rumunii (0,49%), a następnie na Łotwie (0,66%) i w Grecji (0,69%) w 2012 r. W Finlandii i Szwecji wielkość poniesionych nakładów na działalność B+R w relacji do PKB przekroczyła wartość referencyjną wskazaną w strategii, a w Danii wyniosła 2,98%. Jednakże w tych wiodących pod względem innowacyjności krajach na ogół obniżyła się intensywność nakładów na działalność B+R w latach 2010-2012, jak również i w innych krajach, np. w Wielkiej Brytanii, Francji. Natomiast w krajach UE-10 tego rodzaju nakłady, na ogół, systema-

tycznie wzrastały, np. w Estonii udział nakładów na działalność B+R zwiększył się z 1,08% w 2007 r. do 2,18% w 2012 r. Większość państw członkowskich określiło docelową wielkość inwestycji, które zamierzają przeznaczyć na badania i rozwój w relacji do ich PKB do 2020 r. W Stanach Zjednoczonych, intensywność ponoszonych nakładów na B+R w latach 2007-2011 była wyższa aniżeli w UE-28 (tab. 1).

Tabela 1. Wielkość nakładów na B+R poniesionych przez kraje UE w relacji do PKB (w %) w latach 2007-2012 i wartości docelowe wskaźnika w 2020 r.

Wyszczególnienie	2007	2008	2009	2010	2011	2012	Docelowa wartość wskaźnika w 2020 r.
UE-28	1,84	1,91	2,01	2	2,04	2,07	3
UE-27	1,84	1,91	2,01	2,01	2,05	2,08	3
Belgia	1,89	1,97	2,03	2,1	2,21	2,24	3
Bułgaria	0,45	0,47	0,53	0,6	0,57	0,64	1,5
Republika Czeska	1,37	1,3	1,35	1,4	1,64	1,88	1
Dania	2,58	2,85	3,16	3	2,98	2,98	3
Niemcy	2,53	2,69	2,82	2,8	2,89	2,98	3
Estonia	1,08	1,28	1,41	1,62	2,37	2,18	3
Irlandia	1,28	1,45	1,69	1,69	1,66	1,72	2
Grecja	0,6	-	-	-	0,67	0,69	1,21
Hiszpania	1,27	1,35	1,39	1,4	1,36	1,3	2
Francja	2,08	2,12	2,27	2,24	2,25	2,29	3
Chorwacja	0,8	0,9	0,85	0,75	0,76	0,75	1,4
Włochy	1,17	1,21	1,26	1,26	1,25	1,27	1,53
Cypr	0,44	0,43	0,49	0,5	0,49	0,46	0,5
Łotwa	0,6	0,62	0,46	0,6	0,7	0,66	1,5
Litwa	0,81	0,8	0,84	0,79	0,91	0,9	1,9
Luksemburg	1,58	1,66	1,74	1,51	1,43	1,46	2,3
Węgry	0,98	1	1,17	1,17	1,22	1,3	1,8
Malta	0,57	0,55	0,53	0,66	0,71	0,84	2
Holandia	1,81	1,77	1,82	1,86	2,03	2,16	2,5
Austria	2,51	2,67	2,71	2,8	2,77	2,84	3,76
Polska	0,57	0,6	0,67	0,74	0,76	0,9	1,7
Portugalia	1,17	1,5	1,64	1,59	1,52	1,5	2,7
Rumunia	0,52	0,58	0,47	0,46	0,5	0,49	2
Słowenia	1,45	1,66	1,85	2,1	2,47	2,8	3
Słowacja	0,46	0,47	0,48	0,63	0,68	0,82	1,2
Finlandia	3,47	3,7	3,94	3,9	3,8	3,55	4
Szwecja	3,43	3,7	3,62	3,39	3,39	3,41	4
Wielka Brytania	1,75	1,75	1,82	1,77	1,78	1,72	-
Stany Zjednoczone	2,62	2,76	2,81	2,73	2,67	-	-

Źródło: [www 2].

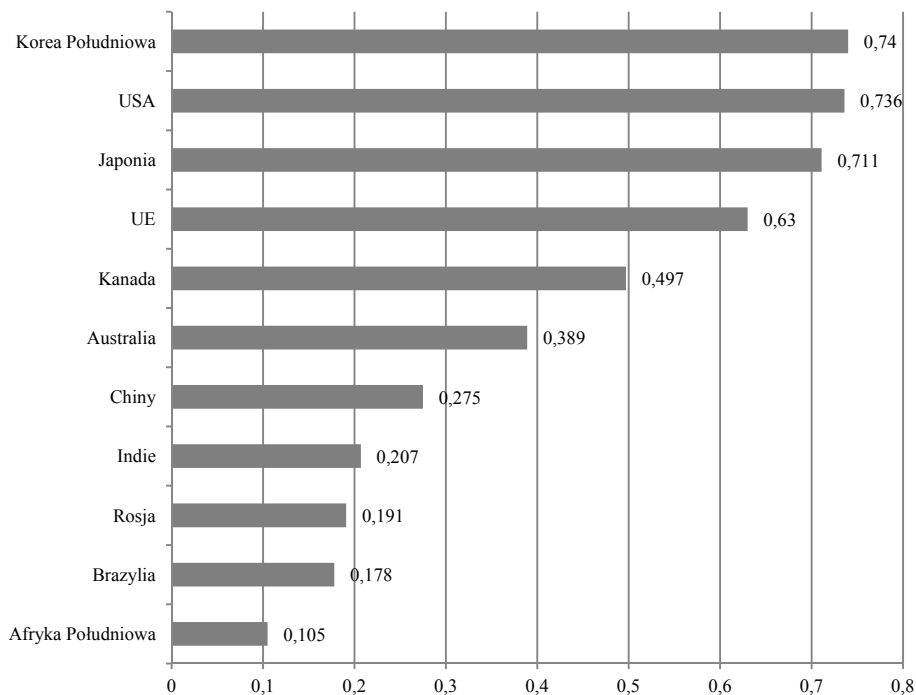
Intensywność działalności B+R jest zróżnicowana także na poziomie regionalnym. W regionach najmniej rozwiniętych w 2011 r. wielkość nakładów na działalność B+R w relacji do PKB stanowiła zaledwie 0,8%. Tylko w 32 regionach UE intensywność prac B+R przekroczyła 3% PKB w 2011 r., a w 100 regionach nie osiągnęła 1% [*Investment for Jobs...*, 2014, s. 29] (tab. 2).

Tabela 2. Nakłady poniesione na działalność B+R w regionach UE w relacji do PKB, w 2011 r.

Wyszczególnienie	Regiony bardziej rozwinięte	Regiony przejściowe	Regiony mniej rozwinięte	UE-28
Nakłady na B+R jako procent PKB	2,3	1,3	0,8	2,1
Dystans w odniesieniu do wartości referencyjnej tego wskaźnika na poziomie krajowym (jako różnica w punktach procentowych)	0,4	1,4	0,9	0,9
Procent regionów, które osiągnęły wartość wskaźnika ustaloną na poziomie krajowym (ujęte są tylko regiony, dla których dostępne były dane, i należące do krajów, które określiły docelową wielkość wskaźnika, jaką zamierzają osiągnąć)	21	8	5	14

Źródło: [Investment for Jobs..., 2014, s. 31].

Jednakże wielkość ponoszonych nakładów na tę sferę działalności nie znajduje odzwierciedlenia w osiągniętych wynikach w UE w zakresie innowacyjności, przyczyniając się do występowania tzw. paradoksu innowacyjności [Green Paper on Innovation..., 1995, s. 5]. Dystans UE względem najbardziej innowacyjnych gospodarek światowych wciąż występuje. Według europejskiej tablicy wyników innowacyjności 2014 (*European Innovation Scoreboard 2014*), najbardziej innowacyjnymi gospodarkami spośród najważniejszych partnerów gospodarczych UE są Korea Południowa, Stany Zjednoczone i Japonia, a następnie w rankingu plasuje się UE (rys. 1). Wiodąca pozycja tych trzech gospodarek i ich przewaga nad UE jest wynikiem silnego zaangażowania sektora biznesu w realizowaną działalność innowacyjną i w tworzenie wspólnych publikacji z sektorem nauki, liczby zgłoszeń patentowych w trybie PCT, znaczącego potencjału osób o wysokich kwalifikacjach. Jednakże to Korea Południowa i Chiny odnotowały w latach 2006-2013 najwyższą stopę wzrostu pod względem innowacyjności, a na kolejnym miejscu uplasowała się UE, która wyprzedziła takie kraje, jak: Japonia, Australia, Brazylia, Stany Zjednoczone, Południowa Afryka, Indie, Kanada [Innovation Union Scoreboard, 2014, s. 29]. Z UE pochodziło 135 wniosków patentowych złożonych do Europejskiego Urzędu Patentowego na 1 mln mieszkańców, natomiast z USA 408 wniosków patentowych w latach 2008-2009 [Investment for Jobs..., 2014, s. 34].

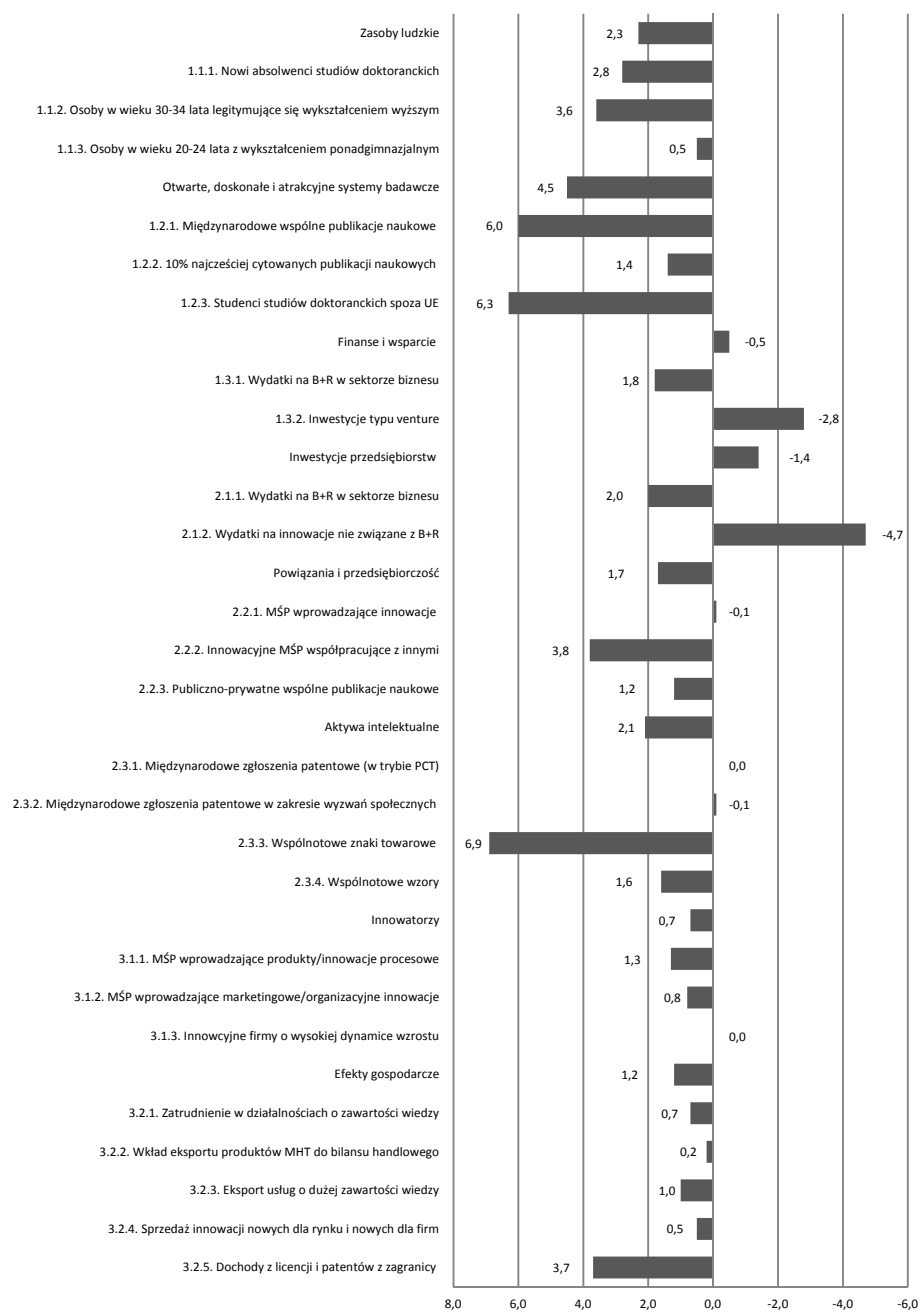
Nota:

* Poziom innowacyjności określony jest na podstawie sumarycznego wskaźnika uwzględniającego 12 wskaźników, dane dotyczą lat 2010/2011.

Rys. 1. Innowacyjność UE na tle innych gospodarek światowych*

Źródło: [Innovation Union Scoreboard, 2014, s. 29].

W świetle europejskiej tablicy wyników innowacyjności kraje UE poprawiły swoje wyniki w zakresie działalności innowacyjnej w latach 2006-2013, niezależnie od grupy, do której zostały zaklasyfikowane pod względem poziomu innowacyjności [Innovation Union Scoreboard, 2014, s. 19-23]. Dla całej UE średnioroczny wzrost w zakresie działalności innowacyjnej stanowił w tym okresie 1,7% [Innovation Union Scoreboard, 2014, s. 24]. Jednakże analiza poszczególnych wymiarów działalności innowacyjnej umożliwia identyfikację wskaźników, które charakteryzowały się największą dynamiką zmian, jak również i tych, których dynamika była najsłabsza. Największą dynamikę zmian odnotowano w obszarze otwarte, atrakcyjne i doskonałe systemy badawcze, a najniższą w obszarze dotyczącym efektów gospodarczych (rys. 2).

Rys. 2. Działalność innowacyjna UE w latach 2006-2013 – średnioroczne zmiany poszczególnych komponentów wskaźnika dotyczącego innowacyjności (w %)

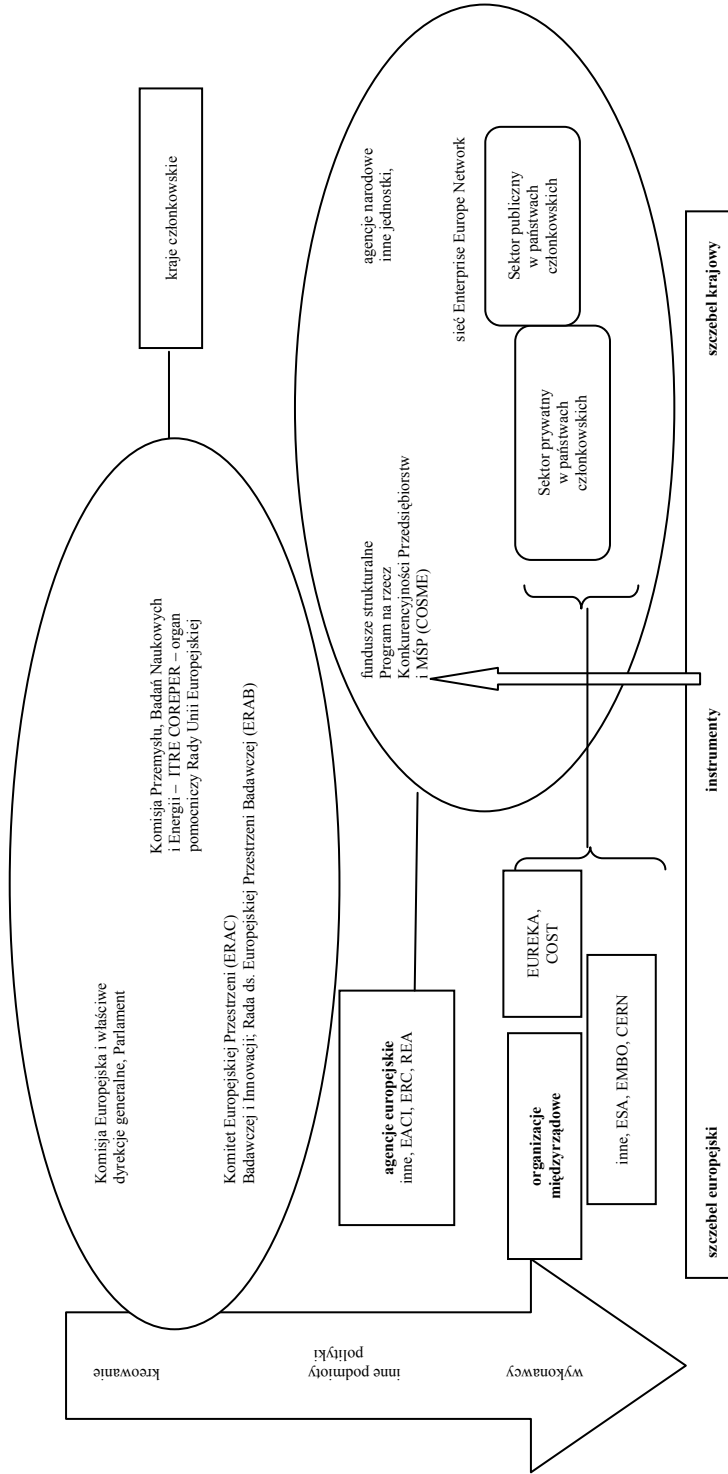
Źródło: [Innovation Union Scoreboard, 2014, s. 25].

2. Europejska polityka innowacji po 2014 r.

Prowadzenie polityki na rzecz innowacji, a zatem podejmowanie interwencji w obszarze badań i rozwoju oraz innowacyjności tradycyjnie było uzasadnione niedoskonałością rynku. Współcześnie podkreśla się, iż to niepowodzenia systemu (*system failure*) powodujące trudności w przechodzeniu do nowych struktur technologicznych przemawiają za jej stosowaniem. Podkreśla się także znaczenie zamówień publicznych dla kreowania innowacji popytowych [McCann, Ortega-Argilés, 2013, s. 194-196].

Działania na rzecz promowania badań i innowacji w UE były podejmowane już od początku funkcjonowania ugrupowania. Jednakże zakres zaangażowania UE w tego rodzaju aktywności nabrał intensyfikacji dopiero w latach 80. XX w. wraz z tworzeniem wspólnego rynku i kreowaniem instytucjonalnych warunków dla prowadzenia polityki na rzecz badań i rozwoju i innowacji. Wprowadzono odpowiednie instrumenty, mechanizmy jej realizacji angażując znaczące środki finansowe. Wśród podejmowanych aktywności w UE zaliczyć należy: wspieranie realizacji celów UE powiązanych z tym obszarem działalności, programów B+R instytucji narodowych i prywatnych, promowanie współpracy poprzez wspieranie EPB, wsparcie badań pionierskich, innowacyjności sektora prywatnego, w szczególności MŚP oraz działania na rzecz dyfuzji innowacji, również wśród firm. Jednakże ważnym aspektem realizowanych działań na rzecz innowacji w UE stanowi koordynowanie polityk narodowych [Molle, 2009, s. 181-183; 2011, s. 182-193]. W UE na przestrzeni lat wykształcił się system instytucjonalnego wsparcia innowacji (rys. 3).

Strategia Europa 2020 realizowana jest poprzez siedem inicjatyw przewodnich. W ramach priorytetu rozwój inteligentny wdrażane są następujące projekty przewodnie: Unia Innowacji, Młodzież w drodze, Europejska agenda cyfrowa [Europa 2020..., 2010, s. 5-6]. Wybrane finansowe instrumenty UE wspierające europejską politykę na rzecz innowacji do 2020 r. przedstawiono w tab. 3. Program Horyzont jest wiodącym programem na rzecz badań i innowacji w latach 2014-2020. Stanowi także instrument finansowy, dzięki któremu wdrażana jest jedna z inicjatyw przewodnich UE – Unia Innowacji [www 1]. Należy podkreślić, iż program ten obejmuje dotychczas funkcjonujące instrumenty finansujące badania naukowe i rozwój technologiczny, takie jak: Program Ramowy UE w zakresie badań naukowych i rozwoju technologicznego, Program Ramowy na Rzecz Konkurencyjności i Innowacji (CIP) i Europejski Instytut Innowacji i Technologii [www 4]. Innowacyjność jest wspierana również poprzez inne unijne programy, w tym fundusze strukturalne i inwestycyjne, program COSME.

Objaśnienia:
 DG – Dyrekcja Generalna Komisji Europejskiej; EACI – Agencja Wykonawcza ds. Konkurencyjności i Innowacji; ERC – Europejska Rada ds. Badań Naukowych; REA – Agencja Wykonawcza ds. Badań Naukowych; ESA – Europejska Agencja Kosmiczna, EMBO – Europejska Fundacja Naukowa, CERN – Europejska Organizacja Badań Jądrowych; EUREKA – Program współpracy pomiędzy nauką a przemysłem.

Rys. 3. System badań i innowacji funkcjonujący w UE – ujęcie instytucjonalne

Źródło: Na podstawie: [www 3].

Tabela 3. Wybrane instrumenty UE wspierające badania, rozwój technologiczny i innowacje w latach 2014-2020

Nazwa programu/ /instrumentu	Podstawowa charakterystyka działań w obszarze badania, rozwój technologiczny i innowacje
1	2
Fundusze strukturalne i inwestycyjne	<ul style="list-style-type: none"> • Fundusze strukturalne: Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego (EFRR), Europejski Fundusz Społeczny (EFS). • EFRR wspiera badania i innowacje, technologie informacyjno-komunikacyjne, MŚP, przechodzenie do gospodarki niskoemisyjnej – dokonuje się koncentracja tematyczna. W zależności od kategorii regionów celu Inwestycje na rzecz wzrostu i zatrudnienia, uzależniony jest stopień koncentracji tematycznej na poziomie krajowym. Wśród zakresu wsparcia EFRR wymienia się m.in. wspieranie rozwoju potencjału endogenicznego, w tym poprzez inwestycje dotyczące podmiotów zajmujących się badaniami i innowacjami, wsparcie inwestycji w zakresie technologii i badań stosowanych w przedsiębiorstwach, tworzenie sieci współpracy. Wśród priorytetów inwestycyjnych identyfikowanych w umowie partnerstwa zalicza się wspieranie badań naukowych, rozwoju technologicznego i innowacji także poprzez rozwijanie inteligentnych specjalizacji, promowanie rozwoju i wykorzystania technologii informacyjno-komunikacyjnych, wspieranie konkurencyjności MŚP. • EFS ma wspierać działania dotyczące Agendy cyfrowej, Unii Innowacji. Podkreśla się konieczność wsparcia z EFS MŚP, nowych umiejętności i uczenia się przez całe życie, co powinno pozwolić na dostosowanie się do nowych wyzwań, wśród nich do przejścia do gospodarki opartej na wiedzy. EFS przyczynia się do realizacji celów tematycznych m.in. „promowanie trwałego i wysokiej jakości zatrudnienia oraz wsparcie mobilności pracowników”, „inwestowanie w kształcenie, szkolenie oraz szkolenie zawodowe na rzecz zdobywania umiejętności i uczenia się przez całe życie” [Art. 3 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) Nr 1304/2013]
Horyzont 2020 – program ramowy w zakresie badań naukowych i innowacji (2014-2020)	<p>Budżet 77 028,3 mln euro (według cen bieżących). Program opiera się na następujących priorytetach:</p> <ul style="list-style-type: none"> – doskonała baza naukowa (24 441,1 mln euro) – ma na celu poprawę jakości bazy naukowej UE, konsolidację EPB, – wiodąca pozycja w przemyśle – ma na celu dalszy, szybszy rozwój technologii i innowacji dla rozwoju przedsiębiorstw, w tym MŚP i ma przyczynić się do uczy-nienie MŚP firmami wiodącymi na rynku światowym (17 015,5 mln euro), – wyzwania społeczne, po to, aby sprostać wyzwaniom określonym w Strategii Europa 2020 (29 679 mln euro) (kwoty podane według cen bieżących). <p>Sformułowano także cele szczegółowe, poprzez które wdrażany jest cel ogólny:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Upowszechnianie doskonałości i zapewnienie szerszego uczestnictwa – dotyczy lepszego wykorzystania europejskich talentów i pełnego wykorzystania korzyści wynikających z gospodarki opartej na innowacjach. • Nauka z udziałem społeczeństwa i dla społeczeństwa – m.in. w zakresie realizacji współpracy: środowisko naukowe – społeczeństwo. <p>Podkreśla się konieczność zapewnienia synergii, komplementarności z programami narodowymi i europejskimi</p>
COSME – Program na rzecz konkurencyjności przedsiębiorstw i MŚP (2014-2020)	<p>Cele ogólne:</p> <ul style="list-style-type: none"> – „Wzmocnienie konkurencyjności i trwałości unijnych przedsiębiorstw, szczególnie MŚP, – Krzewienie kultury przedsiębiorczości i wspieranie tworzenia miejsc pracy oraz wzrostu MŚP” [art. 3, ust. 1 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) NR 1287/2013]. <p>Budżet 2 298,243 mln euro (ceny bieżące), w tym co najmniej 60% będzie przeznaczane na instrumenty finansowe.</p> <p>Cele szczegółowe programu:</p> <ul style="list-style-type: none"> – „poprawa dostępu MŚP zarówno do finansowania kapitałem własnym jak i finansowania dłużnego,

cd. tabeli 3

1	2
	<ul style="list-style-type: none"> – poprawa dostępu do rynków, szczególnie unijnych, lecz także na poziomie globalnym, – poprawa ramowych warunków konkurencyjności i trwałość przedsiębiorstw unijnych, w szczególności MŚP, w tym w sektorze turystyki, – krzewienie przedsiębiorczości i kultury przedsiębiorczości²³ [art. 4, ust. 1 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) Nr 1287/2013]. <p>Wśród instrumentów finansowych wskazuje się na:</p> <ul style="list-style-type: none"> – instrument kapitałowy na rzecz wzrostu gospodarczego, instrument gwarancji kredytowej

Źródło: Na podstawie: [art. 5, art. 6, art. 13 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) Nr 129/2013 i Załącznika I, cz. I, II i III, IV i V do przywoływanego rozporządzenia; art. 3, art. 4, art. 5, art. 17 ust. 1, art. 18, art. 19 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) Nr 1287/2013; pkt 5, art. 3, art. 4, art. 5 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) Nr 1301/2013; pkt 3, pkt 10, art. 3 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) Nr 1304/2013].

W UE wykształcił się wielopoziomowy system innowacji, wsparcie badań i rozwoju technologicznego oraz innowacji jest bowiem realizowane także na szczeblu krajowym i regionalnym państw członkowskich, które określają własne cele do realizacji i instrumenty służące ich osiągnięciu. Powoduje to, iż występują zróżnicowane narodowe i regionalne systemy innowacji. Uwarunkowania instytucjonalne kształtują istniejące powiązania pomiędzy różnymi podmiotami zaangażowanymi w proces tworzenia i dyfuzji innowacji. W związku z tym kreując wspólną politykę na rzecz innowacji należy na ten aspekt również zwrócić uwagę, obok wspierania działalności badawczo-rozwojowej [Molle, 2011, s. 182].

Państwa członkowskie muszą priorytetowo traktować wydatki promujące wzrost, w tym przeznaczane na badania i innowacje oraz poprawić jakość, skuteczność i ich oddziaływanie poprzez wdrożenie określonych działań. Proponowane przez Komisję kierunki reform badań i innowacji adresowane do państw członkowskich dotyczą poprawy jakości ogólnej strategii rozwoju, która obejmowałaby działania w zakresie badań i innowacji oraz poprawę procesu podejmowania decyzji w tym obszarze. Wymaga to określenia stabilnych, wieloletnich ram w zakresie planowania strategicznego i realizowanych inwestycji, w które włączone są wydatki na badania i innowacje. Równocześnie zasoby finansowe muszą być skoncentrowane na ograniczonej liczbie działań, co jest możliwe w drodze formułowania inteligentnych specjalizacji. Podejmowane polityki muszą być ustawicznie monitorowane pod kątem ich oddziaływania. Kolejnym kierunkiem reformy jest poprawa jakości programów, koncentrując się na zasobach i mechanizmach finansowania. Poprawa jakości wydatkowania środków publicznych może nastąpić poprzez ich rozdzielanie na podstawie otwartych konkursów i przyznawanie podmiotom o udokumentowanych osiągnięciach, a monitorowanie projektów

może przyczynić się do jakości i efektywności finansowania. Ostatnim proponowanym kierunkiem reformy jest optymalizacja jakości instytucji realizujących badania, które powinny wykazywać się przedsiębiorczością, jak i zachęcać do współpracy z nimi najlepszych badaczy [*Research and Innovation...*, 2014, s. 7-9, 12]. Rekomendując te trzy kierunki reform do wdrożenia w państwach członkowskich Komisja zobowiązała się do dokonania przeglądu istniejących narzędzi w zakresie oceny reform badań i innowacji, jak również do współpracy z państwami członkowskimi odnośnie do realizacji odpowiednich reform urzeczywistniających nakreślone trzy priorytetowe kierunki [*Research and Innovation...*, 2014, s. 9]. Podkreśla się zarazem, iż ważne jest stworzenie odpowiednich warunków ramowych dla kreowania innowacji i tworzenie odpowiedniego ekosystemu innowacji [*Research and Innovation...*, 2014, s. 10].

Podsumowanie

Wzmocnienie działań na rzecz innowacyjności w UE staje się jedną z dróg odbudowy gospodarki europejskiej i poprawy jej konkurencyjności w gospodarce światowej. Stwarza to nowe wyzwania dla polityki ekonomicznej UE w latach 2014-2020 odnośnie do jej celów, instrumentów i mechanizmów dotyczących badań, rozwoju technologicznego i innowacji. W podejmowanych działaniach w ramach polityki innowacji na szczeblu UE zwraca się obecnie większą uwagę na efektywność i skuteczność stosowanych instrumentów. Podkreśla się konieczność rozwijania odpowiedniego ekosystemu innowacji. Ważne jest bowiem stworzenie instytucjonalnych warunków ramowych dla kreowania i dyfuzji innowacji zarówno w UE, jak i w państwach członkowskich, sprzyjających realizowaniu efektywnych systemów innowacji na poziomie europejskim, krajowym i regionalnym, wzajemnie komplementarnych i pozwalających na uzyskanie efektu synergii. Rolą polityki UE na rzecz innowacji staje się koordynowanie podejmowanych działań w tej sferze, tak aby zmaksymalizować efekty stosowanych instrumentów.

Literatura

Europa 2020. Strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu (2010), KOM 2020 wersja ostateczna, Bruksela 3 marca.

Green Paper on Innovation (1995), European Commission, Brussels, December.

Innovation Union Scoreboard 2014 (2014), European Union, Brussels.

- Investment for Jobs and Growth. Promoting Development and Good Governance in EU Regions and Cities, Sixth Report on Economic, Social and Territorial Cohesion* (2014), Preliminary version, July 2014, Publications Office of the European Union, Luxembourg.
- McCann P., Ortega-Argilés R. (2013), *Modern Innovation Policy*, „Cambridge Journal of Regions, Economy and Society”, Vol. 6, Iss. 2.
- Molle W. (2011), *European Economic Governance. The Quest for Consistency and Effectiveness*, Routledge, London – New York.
- Molle W. (2009), *European Innovation Policy: Increased Effectiveness through Coordination with Cohesion Policy* [w:] W. Molle, J. Djarova (eds.), *Enhancing the Effectiveness of Innovation. New Roles for Key Payers*, Edward Elgar, Cheltenham, Northampton.
- Research and Innovation as Sources of Renewed Growth* (2014), Communication from the Commission to the European Parliament, the Council, The European Economic and Social Committee and the Committee of the Regions, Brussels, 10.06.2014, COM (2014) 339 final.
- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) Nr 129/2013 z dnia 11 grudnia 2013 r. ustanawiające „Horyzont 2020” – program ramowy w zakresie badań naukowych i innowacji (2014-2020) oraz uchylające decyzję nr 1982/2006/WE, Dz.U.E L 347/104 z 20.12.2013.
- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) Nr 1287/2013 z dnia 11 grudnia 2013 r. ustanawiające program na rzecz konkurencyjności przedsiębiorstw oraz małych i średnich przedsiębiorstw (COSME) (2014-2020) i uchylające decyzję nr 1639/2006/WE, Dz.U.E L 347/33 z 20.12.2013.
- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) NR 1301/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i przepisów szczegółowych dotyczących celu „Inwestycje na rzecz wzrostu i zatrudnienia” oraz w sprawie uchylenia rozporządzenia (WE) nr 1080/2006, Dz.U.E L 347/289 z 20.12.2013.
- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) Nr 1304/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Społecznego i uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1081/2006, Dz.U.E L 347/470 z 20.12.2013.
- [www 1] <http://ec.europa.eu/programmes/horizon2020/en/what-horizon-2020> (dostęp: 23.07.201).
- [www 2] http://epp.eurostat.ec.europa.eu/tgm/table.do?tab=table&init=1&plugin=0&language=en&pcode=t2020_20&tableSelection=1 (dostęp: 23.07.2014).
- [www 3] http://erawatch.jrc.ec.europa.eu/erawatch/opencms/information/european_perspective/EU_Profile/eu_profile?section=StructureOfResearchSystems (dostęp: 20.07.2014).
- [www 4] <http://fao.portal.prz.edu.pl/pl/horyzont-2020horizon-2020/> (dostęp: 27.07.2014).

EUROPEAN INNOVATION POLICY IN 2020 PERSPECTIVE

Summary: The paper presents the innovativeness of the EU economy with the use of selected indicators. Institutions which support the EU innovation policy are discussed. Finally, selected instruments which promote research, technological development and innovation in 2014-2020 are presented.

Keywords: European innovation policy, innovation system, Europe 2020.